

Energi og miljø – iværksatte initiativer 2007-2012

ENERGI OG MILJØ		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Energibesparelser og omstilling til vedvarende energi	Erhvervsudvikl. i fjernvarmesektoren							2015
	Biobrændstof							
	Ecomotion							
	Fleksibelt elforbrug							
	Fjernvarmens udviklingscenter							
	Prøv 1Elbil							
	2. generations biodiesel							
	Innonetværk brintteknologi							
	Naturgassens afløser							
	Aktivering af energiplaner							
	The Danish Way							
	Naturvidenskabernes Hus 1 og 2							

Fortsættes næste side

Signatur:

 Igangsat i handlingsplanperioden 2011-2012

 Igangsat i tidligere handlingsplanperiode

ENERGI OG MILJØ		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Teknologi- og forretningsudvikling i energi- og miljøvirksomheder	DEXADEM							
	EnergiTEKmidt							
	Netværk Midtvind							
	Alger til biogas							
	Biomasse fra engarealer							
	Pil til energiprod. og ...							
	Bioraffinaderi....							
	ClimateCircle							
	EnerCOAST							
	Restprod. Levnedsmiddel...							
	Biomasse til energi							
	Methansamfundet							
	RKSK-biogasmodellen							
	Center for Energitekn.							
	Udv & omst i vindmølleind.							
CleanTEKmidt								
Test og afprøvning	VAND: Fra global udfordr.							

OBS: Projekter afsluttet før 2010 er ikke inkluderet

Energi og Miljø - Bevillinger

Tabel 1 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativ niveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Test og afprøvning	0	0	0	0	0	3.653	6.880	5.767	0	16.300
Energibesparelse og omstilling	1.820	6.312	11.105	17.528	10.637	12.666	12.585	21.454	16.850	110.957
Teknologi og forretningsudvikling i energi- og miljøvirksomheder	12.738	10.584	17.403	27.624	24.199	23.027	47.799	29.791	1.250	194.415
Klima og forretningsudvikling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bevillinger i alt	14.558	16.896	28.508	45.152	34.836	39.346	67.264	57.012	18.100	321.672

1) Tabellen viser initiativområdets samlede økonomi

Tabel 2 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Regionale erhvervsfremmemidler	1.070	4.406	5.320	14.105	11.120	17.774	22.978	17.147	4.950	98.870
EU - Mål 2	0	1.670	112	1.790	4.848	1.658	8.314	4.928	0	23.320
- Regionalfond	0	1.670	112	1.790	4.848	1.658	8.314	4.928	0	23.320
- Socialfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EU - andet	0	934	1.460	4.392	4.991	6.255	2.180	1.831	0	22.043
Kommuner	0	5.953	12.195	3.056	2.326	1.640	1.764	13.327	0	40.261
Stat	13.488	130	1.798	1.893	1.522	1.823	1.931	1.951	150	24.686
Privat	0	3.403	5.528	18.395	8.731	8.250	28.592	16.598	12.625	102.122
Andet	0	400	2.095	1.521	1.298	1.946	1.505	1.230	375	10.370
Finansiering i alt	14.558	16.896	28.508	45.152	34.836	39.346	67.264	57.012	18.100	321.672

2) Tabellen viser indsatsområdets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Energi og Miljø – forslag til bruttoliste

Nye initiativer

Titel: Intelligente energisystemer (smart grid)

Målgruppe: Virksomheder på området.

Indhold: Der forventes i løbet af handleplanperioden at blive vurderet på mulighederne for evt. initiativer på dette område.

Additionalitet: Endnu ikke specificeret

Udfordring: Integration af mere om mere vindmøllestrøm i elsystemet vil medføre efterspørgsel på nye løsninger, som kan udnyttes til erhvervsvækst.

Videreførelse af igangværende initiativer/nye initiativer, der tager direkte afsæt i igangværende initiativer

Titel: Program til udvikling og omstilling af vindmølleindustrien

Målgruppe: Underleverandører inden for vindmølleindustrien.

Indhold: Nye initiativer til at styrke konkurrenceevnen, som bygger videre på det igangværende program til udvikling og omstilling af vindmølleindustrien i Region Midtjylland, der løber til medio 2014. Der er indledt et samarbejde mellem de 3 vstdanske regioner, Erhvervs- og Vækstministeriet og Vindmølleindustrien om koordinering af fremtidige regionale og nationale erhvervsfremme initiativer på vindområdet.

Additionalitet: Endnu ikke specificeret

Udfordring: Stigende konkurrence på det globale marked for vindmøller.

Titel: Erhvervsudvikling inden for biomasse

Målgruppe: Virksomheder inden for anvendelse af biomasse til energi og andre produkter.

Indhold: Igangværende program løber til og med 2014. Der forventes i løbet af handleplanperioden udarbejdet et oplæg til et nyt program inden for erhvervsudvikling på biomasseområdet.

Additionalitet: Endnu ikke specificeret

Udfordring: Udnytte den stigende interesse inden for udnyttelse af biomasse til at skabe erhvervsvækst.

Titel: Udvikling og demonstration af Cleantech-produkter

Målgruppe: Små og mellemstore virksomheder med produkter på cleantech området.

Indhold: CleanTEKmidt-programmet løber til og med 2014. I programmet gives støtte til små og mellemstore virksomheder til udvikling og demonstration af nye produkter til introduktion på markedet. I løbet af handleplanperioden vil der, hvis evalueringen af det igangværende program taler for det, blive udarbejdet et oplæg til iværksættelse af et lignende program tilpasset efter evalueringen af det eksisterende.

Additionalitet: Tilførsel af viden og økonomisk tilskud vil fremme udviklingsopgaverne i de små og mellemstore virksomheder.

Udfordring: Små og mellemstore virksomheder har ofte svært ved at løfte opgaven med at udnytte den stigende efterspørgsel på cleantech produkter til øget omsætning.

Titel: "Alger til biogas"

Målgruppe: Virksomheder på området.

Indhold: Igangværende projekt, som slutter i foråret 2013, drejer sig om, hvordan der kan skabes erhvervsvækst i forbindelse med dyrkning af alger og fremstilling af energi og andre produkter på basis heraf. Når projektet afsluttes vil der blive taget stilling til evt. opfølgende aktiviteter på området.

Additionalitet: Endnu ikke specificeret.

Udfordring: Udnytte den stigende interesse inden for udnyttelse af vandbaseret biomasse til at skabe erhvervsvækst.

Nye initiativer, som kan udspringe af strategiske samarbejder

Titel: Internationale projekter på energiområdet

Målgruppe: Endnu ikke specificeret

Indhold: Region Midtjylland deltager i EU-projektet "Energy Vision North Sea Region", som løber frem til midten af 2013. Formålet med projektet er at identificere kommende initiativer og projekter, som kan fremme udvikling, herunder erhvervsudvikling, inden for vedvarende energi. Projektet vil således kunne generere nye udviklingsprojekter på området.

Additionalitet: Endnu ikke specificeret

Udfordring: Endnu ikke specificeret

Fødevarer – iværksatte initiativer 2007-2012

FØDEVARER		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Øget værdiskabelse i fødevareproduktion	Future Food Innovation							
	Vestjyske fødev.& opl.							
Specialiseret rådgivning	FØDEVAREmidt							
Kompetencebehov	Kompetencecenter for fiskeriudd.							
Øvrige fødevareinitiativer	Gastronomi- og føde-vareevent (U21)							
	Madlandet i Vest							
	"Vestkystens Fiskeriklynge Konsum..."							
	Vækst 2011 – Thyborøn Havn							
	Grøn Vækst - fødevareprogram							
	Food Festival							

Fødevarer - Bevillinger

Tabel 3 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativ niveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Øget værdiskabelse	603	1.425	1.805	5.552	11.881	57.371	47.670	13.330	0	139.636
Specialiseret rådgivning	0	0	0	664	181	3.797	10.563	3.995	0	19.200
Fødevareerhvervets kompetencebehov	0	0	2.500	19.967	1.004	369	375	0	0	24.215
Bevillinger i alt	603	1.425	4.305	26.183	13.066	61.537	58.608	17.325	0	183.051

1) Tabellen viser initiativområdernes samlede økonomi

Tabel 4 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total	
Regionale erhvervsfremmemidler			603	1.025	264	5.306	1.433	23.140	24.970	1.590	58.330
EU - Mål 2			0	0	0	320	469	5.334	8.222	0	14.345
- Regionalfond			0	0	0	320	469	5.334	8.222	0	14.345
- Socialfond			0	0	0	0	0	0	0	0	0
EU - andet			0	0	0	4.592	0	8.490	3.202	0	16.284
Kommuner			0	0	100	620	180	1.014	636	0	2.550
Stat			0	0	360	720	2.485	6.125	1.000	2.000	12.690
Privat			0	400	3.581	14.625	8.499	12.010	12.518	6.828	58.461
Andet			0	0	0	0	0	5.424	8.060	6.907	20.391
Finansiering i alt			603	1.425	4.305	26.183	13.066	61.537	58.608	17.325	183.051

2) Tabellen viser indsatsområdets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Fødevarer – forslag til bruttoliste

Nye initiativer

Titel: Smart specialization – Region Midtjyllands rolle i den nationale fødevareklynge

Målgruppe: Virksomheder, viden- og uddannelsesmiljøer, erhvervsorganisationer samt andre aktører inden for fødevareområdet i Region Midtjylland.

Indhold: Analyse af regional rolle/positionering/specialisering i den nationale fødevareklynge (og KIC fra 2014!), facilitering af regionale subklyngeinitiativer, udvikling af virkemidler og innovationskultur (triple helix), informationsaktiviteter og events.

Additionalitet: Der mangler koordineringen og synergi mellem de mange enkeltaktørers bestræbelser på skabe innovation og nye forretningsområder inden for fødevarerhvervet.

Udfordring: Der er behov for at etablere nye samarbejdsstrukturer og alliancer på tværs af geografier og værdikæder hvis fødevarevirksomhederne i fremtiden skal kunne klare sig på de internationale markeder.

Titel: Uddannelse og kompetencer i fødevarevirksomheder – i samarbejde med uddannelse og kompetenceudvikling

Målgruppe: SMV og uddannelsesinstitutioner i Region Midtjylland

Indhold: Udviklings- og innovationsprojekter med udgangspunkt fødevarevirksomheders konkrete kompetencebehov, opfølgning på tidligere analysearbejde.

Additionalitet: Udviklingen på de internationale fødevaremarkeder betyder nye kompetencebehov, som ikke umiddelbart kan dækkes af uddannelsesinstitutionernes nuværende tilbud og arbejdsmåde.

Udfordring: Der er behov for at øge det generelle kompetenceniveau i virksomhederne (omstilling fra traditionel masseproduktion til højværdi kvalitetsfødevarer).

Videreførelse af igangværende initiativer/nye initiativer, der tager direkte afsæt i igangværende initiativer

Titel: Future Food Innovation (FFI) – Et internationalt innovationsmiljø for fødevareinnovation

Målgruppe: SMV og videncenter inden for fødevareområdet.

Indhold: Videreudvikling af innovationsmiljø, udvikling af innovationskultur, partnering samt projekt- og kapitalformidling til virksomheder, internationalisering, integrering af specialiserede rådgivningsydelse (FØDEVAREmidt), facilitering af professionelle netværk, pulje til innovationsprojekter og erhvervsrettede forskningsvirkemidler, kommunikation og formidling.

Additionalitet: FFI er kommet godt i gang med at få etableret en enestående og ifølge fødevarsatsningens midtvejsevaluering (2012) effektivt koordinerende platform for fødevareinnovation, som i dag ikke eksisterer andre steder.

Udfordring: Der er behov for øgede innovationskompetencer, et større videnniveau og mere tværgående samarbejde inden for fødevarerhvervet.

Titel: Etablering af professionelle afsætningsnetværk

Målgruppe: Mikro samt små og mellemstore fødevarer virksomheder.

Indhold: Etablering af større professionelle afsætningsnetværk for mindre fødevarerproducenter og lokale fødevarer netværk, professionalisering af small scale fødevarerproduktion, udvikling af nye forretningsmodeller og kvalitetsfødevarer, udviklings- og demonstrationsprojekter, fælles branding.

Additionalitet: Der mangler i dag koordinering og samarbejde mellem de mange lokale fødevarer netværk, hvis markedspotentialet for lokale fødevarer skal realiseres. En stor del af virksomhederne er meget små og ofte så uafklarede, at de ikke kan opfylde kriterierne for deltagelse i de generelle erhvervsfremmeprogrammer.

Udfordring: De mange små lokale fødevarer netværk har i dag ikke ressourcerne til selv at skabe en professionel ramme omkring kvalitets- og forretningsudvikling, leveringssikkerhed og afsætning.

Nye initiativer, som kan udspringe af strategiske samarbejder

Titel: KIC (Knowledge and Innovations Community) inden for fødevarer

Indhold: Det er gode muligheder for, at det strategiske samarbejde omkring Foodbest vil resultere i etableringen af et fødevarer KIC fra 2014, hvor Region Midtjylland og regionens forsknings- og innovationsmiljøer samt virksomheder får mulighed for at få central rolle i den dansk-svenske del af det fælleseuropæiske forsknings- og innovationsnetværk. Et fødevarer-KIC vil forventeligt få en EU-bevilling til erhvervsrettede forsknings- og innovationsprojekter på ca. 1 mia. kr. årligt.

Titel: Strategisk samarbejde med nationale initiativer og regionale fødevarer satsninger

Region Midtjylland har igennem de seneste år fået etableret et tæt strategisk samarbejde med en række nationale fødevarerinitiativer, eksempelvis Food Organisation of Denmark (FOOD), Madkulturen og Zonen for Madkultur. Samarbejdet har ført til flere konkrete aktiviteter i Region Midtjylland, eksempelvis europæiske kokkekonkurrencer i forbindelse med U21 EM (2011), Food festival 2012 og Oyster Trophy Week (2012). Videreførelsen af disse samarbejder forventes sammen med et tættere integreret samarbejde med de øvrige regionale fødevarer satsninger at føre til flere nye fælles initiativer og arrangementer i 2013 og 2014.

Velfærdsinnovation – iværksatte initiativer 2007-2012

VELFÆRDSINNOVATION		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Forretningsudvikling gennem sundhedsinnovation	MedTech Innovation Center*							
	Caretech Innovation							
	Partnerskabet UNIK							
	Offentlig-Privat Innovation (pulje)							
	Nat. partnerskab om sundheds- og sygehusinnovation							

* Herunder Innovationshospitalet Horsens

Velfærdsinnovation – Bevillinger

Tabel 5 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativ niveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Forretningsudvikling gennem sundhedsinnovation	163	7.712	16.043	32.967	43.579	49.938	27.825	13.534	0	191.761
Bevillinger i alt	163	7.712	16.043	32.967	43.579	49.938	27.825	13.534	0	191.761

1) Tabellen viser initiativområdernes samlede økonomi

Tabel 6 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total		
Regionale erhvervsfremmemidler		163	6.036	8.125	18.135	10.664	23.714	12.365	12.534	0	91.736
EU - Mål 2		0	477	5.636	7.881	13.621	7.931	2.000	0		37.546
- Regionalfond		0	477	5.636	7.881	13.621	7.931	2.000	0	0	37.546
- Socialfond		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EU - andet		0	0	0	0	6.502	6.798	6.031	0	0	19.331
Stat		0	1.199	1.941	2.801	4.387	3.466	2.045	0	0	15.839
Kommuner		0	0	341	1.152	609	562	830	0	0	3.494
Privat		0	0	0	0	1.307	2.815	1.603	1.000	0	6.725
Andet		0	0	0	2.998	6.489	4.652	2.951	0	0	17.090
Finansiering i alt	163	7.712	16.043	32.967	43.579	49.938	27.825	13.534	0	191.761	

2) Tabellen viser indsatsområdets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Velfærdsinnovation – forslag til bruttoliste

Nye initiativer

Titel: Bio-X Denmark - Kompetente medarbejdere, iværksætter og produktudvikling – er på Vækstforums dagsorden den 28. november 2012

Målgruppe: Region Midtjylland har stærke forskningsmiljøer, der leverer forskning på et højt internationalt niveau. Derudover har regionen et meget velfungerende og kompetent sundhedsvæsen

Indhold: Bio-X Denmark er en platform for sundhedsinnovation, forskning og efteruddannelse. Tendenser som cirkulær økonomi og bæredygtighed er centrale for fremtidens produktion, platformen vil derfor arbejde aktivt med at fremme disse elementer i udviklingen af nye produkter.

Additionalitet: Bio-X Denmark er en platform, der kan skabe sammenhæng mellem de forskellige agendaer på sundhedsområdet og det omgivende samfund.

Udfordring: Antallet af virksomheder inden for velfærdsteknologi fylder på nuværende tidspunkt ikke meget i Danmark eller i Region Midtjylland. Men ingredienserne for at kunne levere succesfulde nye virksomheder og støtte de etablerede er til stede.

Turisme – iværksatte initiativer 2007-2012

TURISME		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Erhvervsturisme	MCH Time World							
	Erhvervsturisme							
	Erhvervsp. v. større events							
Stærke feriesteder	Kraft – Powers of Nature							
	Havets Hus							
	Planet Randers							
	Stærke feriesteder							
	Videncenter for kystturisme							
	Aarhus 2017							2015
Mersalg	Natur- og kulturdatabase							
	Ny it i turismen							
	Nørre Vosborg – kulturelt..							
	Netværk Limfjorden							
	Midtjysk Turisme							
	Fra offline til online							
	Sund fastfood....							
	Giro d'Italia							
	DICTE*							
	Mersalg							
	Turisme i landdistrikter og yderområder	North Sea Living						
Landbyfornyelse (div. projekter)								

*Afventer afklaring

Turisme – Bevillinger

Tabel 7 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativ niveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Erhvervsturisme	0	9.445	6.971	7.191	21.884	114.195	50.016	42.270	13.500	265.472
Stærke feriesteder	0	18.295	18.830	21.931	29.109	41.090	43.808	29.515	5.270	207.846
Mersalg	0	24.611	19.138	25.165	16.010	12.188	8.325	5.548	0	110.983
Turisme i landdistrikter og yderområder (Grøn Vækst)	0	0	10.354	11.537	14.187	7.839	3.952	0	0	47.869
Regional Turismeoperatør	0	0	0	0	1.500	7.300	7.500	7.700	0	24.000
Bevillinger i alt	0	52.351	55.292	65.823	82.689	182.612	113.601	85.033	18.770	656.170

1) Tabellen viser initiativområdernes samlede økonomi

Tabel 8 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Regionale erhvervsfremmemidler	0	26.568	17.811	20.518	28.590	47.469	42.423	32.257	5.000	220.635
EU - Mål 2	0	2.150	9.162	7.003	5.180	6.686	8.649	5.270	0	44.100
- Regionalfond	0	2.150	9.162	7.003	4.330	3.116	1.339	0	0	27.100
- Socialfond	0	0	0	0	850	3.570	7.310	5.270	0	17.000
EU - andet	0	0	4.327	8.276	9.846	11.502	9.839	4.013	0	47.803
Kommuner	0	3.419	6.856	8.401	11.536	14.414	14.549	9.956	5.000	74.132
Stat	0	8.105	3.780	979	4.725	6.117	8.000	8.000	0	39.706
Privat	0	1.479	5.725	6.019	6.040	6.791	9.120	7.286	0	42.460
Andet	0	10.630	7.631	14.627	17.622	92.352	24.761	16.211	3.500	187.334
Finansiering i alt	0	52.351	55.292	65.823	83.539	185.332	117.341	82.993	13.500	656.170

2) Tabellen viser indsatsområdets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Turisme – forslag til bruttoliste

Nye initiativer

Titel: International vækst i turismen – med afsæt i turismestrategien

Målgruppe: Internationale turismeaktører

Indhold: Udvikle og støtte internationale samarbejdsrelationer, der kan danne grundlag for nye forretningsmuligheder i samarbejder mellem aktører i international kontekst.

Additionalitet: Projektet "International vækst i turisme" rummer nogle vigtige internationale perspektiver, som ikke er dækket af den nuværende turismehandlingsplan.

Udfordring: Det er nødvendigt at arbejde målrettet med at styrke de internationale relationer for at have bedre grundlag for at støtte turismens aktører i en stigende internationalisering.

Titel: Vækst gennem tværgående samspil og netværk – med afsæt i turismestrategien

Målgruppe: Turismeaktører i samspil med aktører inden for Vækstforums øvrige fokuserede indsatser.

Indhold: Samspil mellem sektorer og forretningsområder med vækstpotentialer i forhold til turismen vedrørende udvikling af forretningsmodeller, kapitalformidling, it/digitalisering, energi/miljø.

Additionalitet: Projektet er rettet mod at udvide den eksisterende turismeindsats på nogle områder, hvor der er et registreret udækket behov.

Udfordring: Der er brug for at arbejde målrettet med at skabe sammenhæng og udnytte spin-off muligheder mellem turismen og Vækstforums øvrige fokuserede indsatser for at styrke turismen.

Innovation og forretningsudvikling – iværksatte initiativer 2007-2012

INNOVATION OG FORRETNINGSUDV.		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Virksomhedsrådgivning, netværk og øget internationalisering	VÆKSTmidt + Accelerator							
	KLYNGEmidt						*	
	Eksportrådgivning							
	GLOBALmidt							
	Industry Smart Center							
	European Enterpr. Network							
	Vestdansk Investeringsfr.							
	MIDTnet							**
Øget innovation i de midtjyske virksomheder	Kontaktmæglere (vers 1-2)							
	Genvej til ny viden							
	Brugedreven innovation							
Morgendagens forretningsområder	Scandinavian Game Dev.							
	Shareplay							
	Cradle-to-cradle							
Vidensamarbejde (afsluttet)	Career Campus							
	Karriereværksted							

* Forlængelse af KLYNGEmidt besluttet af Vækstforum den 18. april 2012.

** Forlængelse af MidtNet behandles i Vækstforum november 2012.

Innovation og forretningsudvikling - Bevillinger

Tabel 9 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativ niveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Virksomhedsrådgivning, netværk og øget internationalisering	19.005	27.954	38.806	44.410	71.074	144.478	72.022	59.946	0	477.695
Øget innovation i de midtjyske virksomheder	530	5.777	7.337	9.596	12.716	25.774	22.358	0	0	84.088
Morgendagens forretningsområder	0	1.604	2.699	3.329	6.554	13.994	13.050	6.469	530	48.229
Bevillinger i alt	19.535	35.335	48.842	57.335	90.344	184.246	107.430	66.415	530	610.012

1) Tabellen viser initiativområdernes samlede økonomi

Tabel 10 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total		
Regionale erhvervsfremmemidler		10.833	16.946	17.278	14.505	35.614	42.408	37.980	17.773	100	193.437
EU - Mål 2		0	1.818	7.302	6.930	10.652	30.957	24.622	22.105	430	104.816
- Regionalfond		0	1.818	7.302	6.930	10.652	30.957	24.622	22.105	430	104.816
- Socialfond		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EU - andet		0	0	3.906	9.218	8.058	11.729	1.515	737	0	35.163
Kommuner		2.540	3.887	4.237	4.628	4.416	4.287	825	200	0	25.020
Stat		500	1.806	2.784	3.823	8.037	41.655	4.986	1.242	0	64.833
Privat		995	6.111	7.823	8.222	15.329	45.760	32.402	19.322	0	135.964
Andet		4.667	4.767	5.512	10.009	8.238	7.450	5.100	5.036	0	50.779
Finansiering i alt		19.535	35.335	48.842	57.335	90.344	184.246	107.430	66.415	530	610.012

2) Tabellen viser indsatsområdets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Innovation og forretningsudvikling – forslag til bruttoliste

Nye initiativer

Titel: Fremtidens industri i Midtjylland – er på Vækstforums dagsorden den 28. november 2012

Målgruppe: Små og mellemstore fremstillingsvirksomheder i RM

Indhold: Opsøgende indsats overfor produktionsvirksomheder i RM, Nye koncepter for forretningsudvikling i industrien, kompetenceudvikling af virksomhedsvejledere, målrettede kampagner rettet mod industrivirksomheder, støtte af industriinkubatorer.

Additionalitet: Indsatsen er additionel, idet der er behov for fokus på at skabe vækst og udvikling i industrien via en målrettet vejledningsindsats, der skal udbrede viden om succesfulde forretningsmodeller. Der er behov for yderligere opkvalificering af erhvervsudviklingssystemets aktører via målrettet kompetenceudvikling og øget synlighed via en række målrettede kampagner, samt behov for at udvikle nye modeller for industriinkubation.

Udfordring: Den svage udvikling i produktiviteten, yderligere internationalisering og eksport, behov for øget innovation, at hæve virksomhedernes vækstambitioner og en stabilisering/vækst i antallet af produktionsarbejdspladser.

Videreførelse af igangværende initiativer/nye initiativer, der tager direkte afsæt i igangværende initiativer

Titel: Cradle2Cradle (forventes videreført under titlen "Cirkulær økonomi" – udvikles i samarbejde med DI)

Målgruppe: Virksomheder, kommuner, offentlige organisationer, videnmiljøer m.fl.

Indhold: Nye forretningsmodeller, der fremmer cirkulær økonomi. Systemer, der understøtter genanvendelse og styring af ressourcestrømme. Industrielle symbioser. Demoprojekter til etablering og styring af "materialebørser". Affaldshåndteringselskaber som ressourceforvaltere. Strategiske partnerskaber, der skaber volumen.

Additionalitet: En omstilling til cirkulær økonomi kræver indsatser internt i de enkelte virksomheder, men også en stærk indsats og understøttelse på samfunds- og institutionelt niveau. Analyse fra McKinsey & Co. viser, at nettogevinsten ved at omstille til cirkulær økonomi i EU alene vil være 340 til 630 milliarder USD pr. år.

Udfordring: Råvareknaphed, globale klimaforandringer, miljøudfordringer, øget befolkningstæthed i byerne m.m. øger behovet for alternative måder at skabe udvikling på. Cirkulær økonomi er en måde at skabe disse alternative muligheder for udvikling. Michael Porter nævner i Shared Values, at netop virksomheder der formår at løse samfundsmæssige udfordringer vil vinde kapløbet om at skabe fremtidens vækst og arbejdspladser.

Titel: Vidensamarbejde/Genvej til ny viden

Målgruppe: SMV'er i Region Midtjylland.

Indhold: Opsøgende indsats, afklaring af kommercialiseringspotentiale, match-making mellem forskere og SMV'er, beskrivelse og gennemførelse/facilitering af vidensamarbejde, evaluering, metodeopsamling og videndeling.

Additionalitet: Midtvejsevalueringen viser gode resultater, og det påpeges, at der mangler et tilsvarende initiativ på nationalt niveau. Det skal vurderes, hvordan erfaringer kan videreføres i Vækstforums indsat og evt. i de nationale innovationsindsats. Et første skridt kunne være klimaindsatsen, se nedenfor.

Udfordring: Initiativet adresserer behovet for at løfte innovationshøjden og forretningsudvikling i en større del af regionens SMV'er gennem samarbejde med forskere.

Titel: Vidensamarbejde om klimaudfordringer

Målgruppe: SMV'er i Region Midtjylland, evt. i et klyngesamarbejde.

Indhold: Opsøgende indsats, evt. klyngedannelse, afklaring af kommercialiseringspotentiale, match-making mellem forskere og SMV'er, beskrivelse og gennemførelse /facilitering af vidensamarbejde, evaluering, metodeopsamling og videndeling.

Additionalitet: Genvej til ny viden er en bred indsats med fokus på metodeudvikling. Midtvejsevalueringen har vist positive resultater. Med en ny, mere fokuseret indsat forventes at få endnu bedre resultater pga. synergieffekt mellem indsatsens enkelte dele indenfor samme tema.

Udfordring: Initiativet adresserer på samme tid behovet for nye løsninger på klimaudfordringen og behovet for at løfte innovationshøjde og forretningsudvikling i regionens SMV'er gennem samarbejde med forskere.

Nye initiativer, som kan udspringe af strategiske samarbejder

Titel: Districts of Creativity (DOC)

Indsatsområde: Innovation og forretningsudvikling

Målgruppe: Offentlige og private aktører i Region Midtjylland

Indhold: Internationalt samarbejde om kreativitet og innovation.. Fokus på Smart Region, Kreative Partnerskaber og ECoC2017. Creativity World Forum i 2017.

Additionalitet: Det er sandsynligt at det strategiske samarbejde i Districts of Creativity vil munde ud i initiativforslag der kan styrke internationaliseringen af både ECoC2017 og Kreative Partnerskaber og samtidig styrke konceptudviklingen af World Creativity Forum 2017 som forventes afholdt i Region Midtjylland

Udfordring: Globalisering

Digitalisering – iværksatte initiativer 2007-2012

DIGITALISERING		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
iKraft	It som innovativ drivkraft (iKraft)							
	iKraft Innovationspulje				*	*		
	iKraft-kuponer							
Digital innovation**								

* Puljen er erstattet af iKraft kuponer, men ikke alle puljens projekter er afsluttede.

* *Ikke iværksat forprojekt – HP 2011-2012

Digitalisering - Bevillinger

Tabel 11 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativ niveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
iKraft	1.635	6.614	12.753	23.544	18.862	20.113	3.860	0	0	87.381
Bevillinger i alt	1.635	6.614	12.753	23.544	18.862	20.113	3.860	0	0	87.381

1) Tabellen viser initiativområdernes samlede økonomi

Tabel 12 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Regionale erhvervsfremmemidler	0	2.360	6.359	13.725	10.880	7.435	128	0	0	40.887
EU - Mål 2	0	0	0	0	0	4.428	1.472	0	0	5.900
- Regionalfond	0	0	0	0	0	4.428	1.472	0	0	5.900
- Socialfond	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
EU - andet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kommuner	0	1.330	2.544	1.370	2.000	2.000	0	0	0	9.244
Stat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Privat	0	1.674	3.168	7.292	3.400	2.950	0	0	0	18.484
Andet	1.635	1.250	682	1.157	2.582	3.300	2.260	0	0	12.866
Finansiering i alt	1.635	6.614	12.753	23.544	18.862	20.113	3.860	0	0	87.381

2) Tabellen viser indsatsområdets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Digitalisering – forslag til bruttoliste

Videreførelse af igangværende initiativer/nye initiativer, der tager direkte afsæt i igangværende initiativer

Ikraft/it som innovativ drivkraft - tænkes ind i indsatsen for fremtidens produktion

Målgruppe: Små og mellemstore virksomheder

Indhold: Inspiration, brobygning, netværksdannelse og innovationssamarbejde, lokalt forankrede IT-netværksagenter, udgangspunkt i virksomhedernes behov.

Additionalitet: Med initiativets ophør 31/5-12 er der behov for at understøtte de bestræbelser der på at fortsætte initiativets effekter i et nyt format, med kommunal og privat opbakning.

Udfordring: Initiativet adresserer den udfordring at mange virksomheder har svært ved at udnytte innovativt potentiale på grund af manglende viden om it.

Konkret er udfordringen nu at finde en måde at videreføre de positive resultater.

Nye initiativer, som kan udspringe af strategiske samarbejder

Åbne Data

Målgruppe: It erhvervet, virksomheder, kommuner, offentlige organisationer, videncenter m.fl.

Indhold: Åbne offentlige data er blevet udpeget af både EU og Finansministeriet, som en guldgrube for dansk erhvervsliv. Det udpeges som det vigtigste råstof for mange virksomheders udbytte af den digitale økonomi i fremtiden. I den kommende periode ønsker vi gennem skabelsen af et tværgående regionalt partnerskab at iværksætte konkrete initiativer, der kan være med til at udnytte mulighederne i åbne data, og herigennem løse samfundsmæssige udfordringer og skabe innovation i erhvervslivet.

Additionalitet: Analyser af EU og Digitaliseringsstyrelsen peger på, at der er store gevinster i at arbejde strategisk med åbne data. Dette bakkes op af ad nye EU lovning og den Nationale Digitaliseringsstrategi. Initiativet er nyt og har i første omgang til formål at se på muligheder, barrierer og potentialer. Det forventes at der i starten af 2013 kan iværksættes et forprojekt.

Udfordring: Innovation og produktivitet i erhvervslivet.

Smart Region

Målgruppe: It-erhvervet, virksomheder, kommuner, offentlige organisationer, videncenter m.fl.

Indhold: Smart Aarhus er et strategisk initiativ i Region Midtjylland, der gennem nye veje til inklusion og partnerskab skal arbejde med at udvikle en platform for en 'Smart City' Dette sker med fokus på udnyttelsen af it til at skabe innovation ud af samfundsmæssige udfordringer. Hermed forøges innovationsevnen hos de aktører i regionen, der arbejder med at skabe værdi af de samfundsmæssige udfordringer byer og regioner står overfor.

Additionalitet: Indsatsen har til formål at skabe værdi af samspillet mellem byernes vækst og den digitale økonomi, der af EU og OECD udpeges som de centrale vækstdrivere i fremtiden. Erfaringer og resultater fra Smart Aarhus indsatsen skal løbende bruges til udvikle andre tilsvarende indsats i region, hvor der er potentiale og interesse.

Udfordringer: Indsatsens kerneudfordring består i at forbedre vilkår og værdikæder for det offentlig-privat samarbejde ved at mobilisere nye typer af partnerskaber og ressourcer til konkrete projekter, som vil skabe øget værdi for virksomheder, videnmiljøer, det offentlige, interesseorganisationer og borgere.

Iværksætterier – iværksatte initiativer 2007-2012

IVÆRKSÆTTERI		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Entrepreneurship i uddannelser	Entrepreneurielle universitet							
	Styrkelse af iværksætterskab - VIA University College							
	Styrkelse af iværksætterskab i ungdomsuddannelserne og i kvu-uddannelser							
	Styrkelse af innovation og iværksætterskab i folkeskolen							
	Studentarhus Aarhus							
	Studentervæksthus Aarhus							
Iværksætterrådgivning og kapital	STARTmidt + Accelerator							
	Iværksætteri og Virksomhedsudvikling i landdistrikter							
	INVESTORMidt							
	Midtjysk iværksætterfond							

Iværksætter - Bevillinger

Tabel 13 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativ niveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Iværksætter i uddannelser	0	400	3.876	6.535	13.798	49.523	55.859	0	129.991
Vejledning og Rådgivning	400	7.438	15.718	18.464	16.360	146.285	42.488	30.258	277.411
Bevillinger i alt	400	7.838	19.594	24.999	30.158	195.808	98.347	30.258	407.402

1) Tabellen viser initiativområdernes samlede økonomi

Tabel 14 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Total
Regionale erhvervsfremmemidler	400	4.021	7.407	11.395	8.444	18.401	13.537	9.313	72.918
EU - Mål 2	0	2.894	9.260	8.168	8.085	96.361	48.077	17.245	190.090
- Regionalfond	0	2.566	8.254	6.596	3.366	14.099	8.548	7.343	50.772
- Socialfond	0	328	1.006	1.572	4.719	82.262	39.529	9.902	139.318
EU - andet	0	0	0	0	0	1.875	1.875	0	3.750
Kommuner	0	0	0	0	2.680	8.783	7.762	0	19.225
Stat	0	286	0	0	2.302	23.330	13.244	0	39.162
Privat	0	637	2.927	5.436	4.614	39.869	6.784	3.700	63.967
Andet	0	0	0	0	4.033	7.189	7.068	0	18.290
Finansiering i alt	400	7.838	19.594	24.999	30.158	195.808	98.347	30.258	407.402

2) Tabellen viser indsatsområdets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Iværksætterier – forslag til bruttoliste

Ingen nye forslag

Uddannelse og kompetenceudvikling – iværksatte initiativer 2007-2012

UDDANNELSE OG KOMPETENCEUDV.		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Fastholdelse og bedre overgange	Hold Fast							
	DM i Skills							
Udvidelse af arbejdsstyrken	Modtagelse og fastholdelse af udenlandsk arbejdskraft							
	Fastholdelse af udenlandske studerende							
	Beskæftigelsesfremme for ADHD							
	Seniorstyrken							
Efteruddannelse	KOMPETENCEmidt (version 1 og 2)							

Uddannelse og kompetenceudvikling – Bevillinger

Tabel 15 Finansieringsoversigt over bevilgede projekter på initiativ niveau

Initiativområde i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Efteruddannelse	0	4.800	13.234	23.779	34.446	57.406	81.440	0	0	215.105
Fastholdelse og bedre overgange	3.650	9.598	10.567	20.570	16.071	9.437	8.635	313	0	78.840
Udvidelse af arbejdsstyrken	0	5.148	18.397	22.473	16.701	23.357	20.401	4.078	0	110.555
Bevillinger i alt	3.650	19.546	42.198	66.822	67.218	90.200	110.476	4.391	0	404.500

1) Tabellen viser initiativområdernes samlede økonomi

Tabel 16 Finansieringskilder for bevilgede projekter

Finansieringskilder i 1000 kr. \ år	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Total		
Regionale erhvervsfremmemidler			0	9.409	11.159	16.718	13.315	3.287	4.712	176	0	58.775
EU - Mål 2			0	1.321	12.568	19.395	13.759	31.048	45.976	2.263	0	126.330
- Regionalfond			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
- Socialfond			0	1.321	12.568	19.395	13.759	31.048	45.976	2.263	0	126.330
EU - andet			0	493	0	10.577	17.980	15.602	8.491	147	0	53.290
Kommuner			2.000	2.830	3.940	5.402	1.772	14.004	25.233	698	0	55.879
Stat			0	940	10.638	5.046	5.759	12.459	21.101	1.092	0	57.035
Privat			0	860	100	880	2.031	1.328	221	0	0	5.420
Andet			1.650	3.693	3.793	8.804	12.602	12.472	4.742	15	0	47.771
Finansiering i alt	3.650	19.546	42.198	66.822	67.218	90.200	110.476	4.391	0	404.500		

2) Tabellen viser indsatsområdets samlede økonomi fordelt på finansieringskilder

Uddannelse og kompetenceudvikling – forslag til bruttoliste

Nye initiativer

Titel: Medarbejdere til fremtidens industri i Midtjylland – en del af indsatsen vedr. Fremtidens industri i Midtjylland (under indsatsområdet Innovation og forretningsudvikling), som er på Vækstforums dagsorden den 28. november 2012

Målgruppe: Erhvervsuddannelser og uddannelsessøgende.

Indhold: Tematiserede kampagner og inspirationsseminarer med henblik på at forbedre industriens omdømme som attraktive arbejdspladser og profilere uddannelser målrettet industrien. Indsatsen koordineres med den eksisterende indsats.

Additionalitet: Der er tale om en målrettet indsats i f.t. industriens specifikke behov, som supplerer den eksisterende generelle uddannelses- og kompetenceudviklingsindsats.

Udfordring: At sikre den fremtidige adgang til kompetente medarbejdere til fremtidens industriarbejdspladser i Midtjylland.